

F. t. l. vedr. retsplejeloven.

e. Med hensyn til *varigheden* af varetægtsfængslinger viser de foreliggende oplysninger, at varigheden af den enkelte varetægtsfængsling er blevet ca. fordoblet i de sidste 40 år. Den gennemsnitlige varighed ligger nu på 50-60 dage. Dette gennemsnit påvirkes i særlig grad opad af ankesager og sager, i hvilke der foretages mentalundersøgelse.

På denne baggrund har udvalget set det som en vigtig opgave at søge at begrænse varetægtsfængslingernes længde bl. a. ved at indrette varetægtsreglerne på en sådan måde, at de tilskynder til at fremme sagerne. Udvalget foreslår således, at den frist, der fastsættes for varetægtsfængsling, ikke må være længere end 4 uger, og at fristen højst kan forlænges med 4 uger ad gangen. Dette gælder også fristforlængelse under anke. I tilfælde af anke skal også ankeinstansen snarest muligt tage selvstændig stilling til opretholdelse af varetægt m. v., hvis underinstansen har truffet bestemmelse herom.

Udvalget anfører, at der kan være behov for mere indgående overvejelser af betimeligheden af forlængelse af langvarige varetægtsfængslinger, og foreslår derfor, at den fængslede og hans forsvarer får ret til at kræve mundtlig forhandling af kæremål over en fristforlængelse, der medfører, at varetægten udstrækkes ud over 4 måneder.

f. Spørgsmålet om *begrundelse* af afgørelser om varetægt må efter udvalgets mening ses i sammenhæng med ønsket om at udforme reglerne på en sådan måde, at de i størst muligt omfang tilskynder domstolene til at tage hensyn til den enkelte sags konkrete momenter ved afgørelsen af, om varetægt skal iværksættes.

Udvalget anfører, at det for sagens parter, sigtede, forsvareren og anklagemyndigheden kan være af stor interesse at få oplysning om de momenter, som retten har lagt vægt på. Herved bliver parterne bedre i stand til at tilrettelægge deres fremtidige arbejde med sagen. Også ved kære af kendelser om varetægt har en nærmere grundelse værdi for den overordnede ret. Endelig vil udvalget ikke udelukke, at et grundelseskrav i enkelte tilfælde vil kunne tvinge retten til en sådan fornyet overvejelse af sagen, at det vil få indflydelse på afgørelsen af varetægtsspørgsmålet allerede i første instans.

Udvalget foreslår derfor, at det ved en udtrykkelig regel præciseres, hvilket omfang grundelseskravet har

g. Udvalget har endelig gennemgået reglerne om *behandlingen af varetægtsfanger*. Udvalgets hovedsynspunkt har været, at varetægtsfanger bør un-

dergives så få indskrænkninger i deres frihed som muligt. Udvalget foreslår derfor en række bestemmelser, der sikrer, at indskrænkningerne i varetægtsarrestanters rettigheder kun kan finde sted, hvis de er nødvendige enten af hensyn til de øjemed, der har motiveret varetægten, eller af hensyn til fængselsordenen. Endvidere foreslår udvalget, at varetægtsarrestanter får adgang til at indbringe tvister om de grundlæggende rettigheder, som retsplejeloven sikrer dem, for domstolene.

7. a. Justitsministeriet kan tiltræde, at de gældende regler om *anholdelse* bør ændres i overensstemmelse med de hovedsynspunkter, som er fremlagt af udvalget. Lovforslaget svarer derfor på dette punkt stort set til udvalgets lovudkast.

Man har dog fundet det rigtigst, at det gældende kriterium for, under hvilke betingelser politiet kan foretage anholdelser i forbindelse med opløb m. v. skærpes, således at der skal foreligge mistanke om, at den eller de pågældende kan mistænkes for strafbar deltagelse (lovforslagets § 755, stk. 3). Endvidere er det i bestemmelsen om politiets almindelige anholdelsesbeføjelse præciseret, at politiet kun kan anholde personer, der *med rimelig grund* mistænkes for et strafbart forhold (lovforslagets § 755, stk. 1).

b. Justitsministeriet kan i det væsentlige tilslutte sig de regler, som udvalget har foreslået med henblik på en styrkelse af kontrollen med *varigheden af varetægtsfængslingerne*. Lovforslaget (§§ 767-769) svarer derfor med enkelte ændringer til udvalgets lovudkast.

c. Justitsministeriet kan ligeledes tiltræde udvalgets synspunkter med hensyn til en præcisering af kravet om *begrundelse* af afgørelser, hvorved sigtede tages i varetægt. (Lovforslagets § 764, stk. 4).

d. Hvad angår *betingelserne for anvendelse af varetægt* kan justitsministeriet tilslutte sig de forslag, som udvalget har stillet med henblik på en skærpelse eller præcisering af betingelserne.

Justitsministeriet kan endvidere tilslutte sig udvalgets forslag til en vis udvidelse af adgangen til at iværksætte varetægt på grundlag af fare for bevisødelæggelse. Efter justitsministeriets mening vil den foreslåede ændring være af væsentlig betydning for politiets muligheder for at bekæmpe organiseret bandekriminalitet og bagmandskriminalitet.

På andre punkter indebærer lovforslaget en ændring af udkastet med henblik på en yderligere skærpelse eller præcisering af varetægtsbetingelserne.